

NU INGRIJPEN WAPENT JE TUIN TEGEN VOLGENDE HETE ZOMER

‘Boost’ je bodem tegen de droogte

Foto Shutterstock

Een dekentje van HOOI, STRO, SCHORS, HOUTSNIPPERS, CACAODOPPEN, HENNEP, VLAS, KARTON... is een ideale bescherming.

Hoe bereid je je tuin voor op nóg zo'n droge zomer? Het geheim van sterke planten die tegen een stoot kunnen zit 'm in de grond. Verhoog de weerstand van je tuin en investeer in de bodem. Dat spaart je de komende jaren veel water en kopzorgen uit.

Het tuinseizoen loopt stilaan op zijn einde, maar het is nog lang geen tijd om te gaan uitrusten. Integendeel, het is nu alle hens aan dek om je bodem grondig aan te pakken. Want een gezonde bodem is hét geheim van een mooie en weerbare tuin. In een bodem in evenwicht vinden plantenwortels probleemloos water en voedsel, en kunnen ze dieper en breder groeien, zodat ze een stevige basis hebben in moeilijke tijden. Je planten groeien en bloeien gemakkelijker, en zijn beter gewapend tegen plagen, ziektes, droogte en hitte — dé uitdaging voor de toekomst.

STAP 1 Schrap kunstmest en pesticiden

Wat jij als je tuin beschouwt, is maar de bovenwereld van een complex ondergronds en actief netwerk vol schimmels, bacteriën en microben die je planten helpen om beter te groeien. Ook al zie je doorgaans niet veel van dat ecosysteem (en al helemaal niet van die miljoenen microscopisch kleine beestjes die in de grond leven), het is de bodem die de weerbaarheid van jouw tuin bepaalt. Door hun activiteit zit de grond vol gangen en holtes, die de circulatie van lucht en voedingsstoffen, en het vasthouden van water makkelijker maken. Ondertussen hebben we ook begrepen wat nefast is voor dat kostbare bodemleven: kunstmest en pesticiden. Die doden een deel van de ondergrondse fauna, en leggen zo de waardevolle activiteit stil. Schrap ze definitief van je lijstje.

STAP 2 Stop met spitten

Spitten is niet alleen hard labour, het is ook helemaal niet goed voor je tuin. Je verstoort er het bodemleven mee en graaft de meest vruchtbare en dynamische laag — de bovenste 15 centimeter van je tuin — telkens weer onder. De bodem valt stil en de interactie met je planten stopt, waardoor ze minder weerbaar worden. Stoppen met spitten levert in de moestuin een meeropbrengst van 5 tot 10% op, blijkt uit jarenlange vergelijking tussen gespitte en niet-gespitte moestuinen. Bovendien heb je in een niet-gespitte tuin minder onkruid, terwijl lang het omgekeerde werd beweerd. Veel onkruidzaden die vaak jaren slapend in de grond zitten, gaan immers kiemen bij de plotse blootstelling aan licht.

STAP 3 Mulch, mulch, mulch

Hoe kaler de grond, hoe meer hij lijdt onder de weersomstandigheden. Onder een 'dekentje' of afdeklaag van mulch — compost, hooi, stro, schors, houtsnippers, bladaarde, cacaodoppen, hennep of vlas, karton... — blijft de bodem bedekt en hebben slagregens, verzengende zonnestralen en uitdrogende wind veel minder vat op de bodem. Ook de temperatuur blijft gelijkmatiger. Mulch houdt de bodem bovendien vochtig en remt de groei van onkruid. En het is voedsel voor het bodemleven. Houtsnippers zijn bijvoorbeeld een gedroomde toeleverancier van organische materialen. Zorg er dus voor dat je tuin voor de winter voorzien is van een dekentje. Strooi de mulch uit wanneer de bodem vochtig en onkruidvrij is. Laat de laag gewoon liggen; ze verteert vanzelf. Dat regelen al die actieve bodemdierpjes wel voor je. Vul elk jaar opnieuw aan.

STAP 4 Compost is desleutel

Het principe van een tuin is simpel: wat je eruit haalt (groenten, bloemen, grasmaaisel), moet je er op de een of andere manier ook weer instoppen. Onder de vorm van compost bijvoorbeeld, of een ander voedend organisch materiaal: verteerde stalmest, organische meststoffen of wormencompost. Een laag van 2 à 3 centimeter (wormen)compost elk jaar is bijzonder heilzaam voor de bodem en de beste manier om je tuin te wapenen tegen droogte en uitputting. Je kunt ook andere, nieuwere organische materialen gebruiken, zoals koffiegruis of bokashi. Dat is het product van een fermentatieproces: je doet je keukenafval in een emmer, mengt het met een bokashi-starter en het sap geef je aan je planten, en komt de biodiversiteit in de bodem ten goede. En wat met de nieuwste hype om urine te gebruiken in de tuin? Die zit inderdaad vol stikstof, en zal je planten een boost geven, maar het brengt niets bij aan de bodem.

STAP 5 Pep de bodem op

Sommige bodems, zoals zand en klei, maken het je planten lastig om te groeien, waardoor ze kwetsbaarder zijn in periodes van grote droogte en hitte. Bentoniet, een 100 procent natuurlijk product, verbetert de structuur van zandgrond, net zoals bladaarde en verteerde stalmest. Stalmest verhoogt het humusgehalte van de bodem drastisch, waardoor zandgrond veel beter water kan vasthouden, en minder te lijden krijgt onder de droogte. Strooi voor de winter een dikke laag in je tuin. Klei is van nature heel compact. Ook hier werken stalmest en bladaarde heel goed. Of voeg fijne lavakorrels toe: ze verluchten en draineren. Gebruik geen zand, daarmee maak je van klei beton! Voor alle tuinen geldt: hoe meer humus, hoe beter voor de bodem. En daar hoef je niets voor te doen of te kopen. Je laat de bladeren tussen de planten liggen (gooi er die vanop het gazon en de paden ook maar bij), en knip alle dode stengels na de winter ter plaatse in kleinere stukjes. Ze vergaan er rustig tot kostbare humus en dragen zo een belangrijk steentje bij in de strijd tegen de droogte in je tuin.

Elk jaar 2 centimeter WORMEN-COMPOST strooien, is heilzaam voor de bodem.

BOKASHI maak je door keukenafval in een emmer te doen en te mengen met een bokashi-starter.

BENTONIET, maar ook stalmest en bladaarde, verbeteren de structuur van zandgrond.

Aan kleibodems voeg je fijne LAVAKORRELS toe: ze verluchten en draineren.

HUMUS hoef je niet te kopen: laat gewoon bladeren tussen de planten liggen en verknip dode stengels.

Foto's RV

GETEST

THE MINIMULCH: «Slim voor wie in flat woont»

Handig én ecologisch, wanneer je keukenafval een steentje kan bijdragen in de tuin! De gloednieuwe The Mulch van Fritel slaagt erin om een emmertje keukenafval in een paar uur tijd om te zetten tot een handvol kruimelige, droge, bruine reststof. Dit is geen compost — er zit immers geen leven meer in — maar wat wij overhouden nadat het toestel onze appelschillen, koffiegruis, verlepte slabladeren, overrijpe tomaat en meloenresten heeft vermalen, verhit en gedroogd, kunnen we wel als mulchlaagje in de tuin gebruiken. Al is het even zoeken naar de juiste mengeling. Er zomaar al je keukenafval ingooien, werkt niet. De machine loopt vast op verwelkte bloemstengels en krijgt koffie-

filters moeilijk verteerd — daar had de gebruiksaanwijzing ons wel voor gewaarschuwd —, maar levert uiteindelijk een droog en geurloos resultaat op. Daar heeft het wel meer dan drie uur voor nodig. Al die tijd staat het toestel zacht te ronken, vergelijkbaar met het geluid van een stille vaatwasmachine. Voor een alleenstaande in een flat of appartement, waar fruit- en groentenafval al heel snel gaat stinken, is The Mulch een slimme oplossing. Het spaart ook een pak vuilzakken uit. Voor de hoeveelheid groenten en fruit die wij thuis verorberen, heb je een gezinsversie nodig van 1.500 euro. De mini-versie kost 700 euro. Daar komen nog filters bij. (LMH) www.themulch.eu.

Meer weten over wat er zich in de bodem van je tuin afspeelt? Lees het pas verschenen, geestige boek 'De onderwereld van de tuin' van Romke van de Kaa. Atlas Contact, 21,99 euro.

«Hoe kaler de grond, hoe meer hij lijdt onder de weersomstandigheden. Zorg er dus voor dat je tuin voor de winter voorzien is van een dekentje»